

Vastaus kirjalliseen kysymykseen yhteisöradioiden valtiontuesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Johannes Yrttiahon /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 718/2021 vp:

Aikooko hallitus valmistella ja toimeenpanna yhteisöradioille sekä muille yhteisömedioille tarkoitettun toiminnan jatkuvuuden varmistavan valtiontuen, kuten valtiot ovat tehneet useissa Euroopan maissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö myönsi valtionavustuksia tietoyhteiskuntahankkeille (aikaisemmin viestintäyhteisöjen toiminnan tukeminen) vuoteen 2015 saakka. Vuonna 2015 liikenne- ja viestintäministeriöstä siirrettiin avustuksia opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Nykyisellään liikenne- ja viestintäministeriön pääluokassa ei ole viestintäyhteisöön liittyvää määrärahaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2020 nimittämä mediatukia selvittänyt työryhmä on kuitenkin katsonut, että journalismin pysyvälle avustusmekanismille on tarvetta muun muassa median monimuotoisuuden ja riippumattoman, faktoihin perustuvan kotimaisen ja erityisesti paikallisen uutisoinnin turvaamiseksi. Tärkeänä tässä yhteydessä on pidetty myös yhdistysperusteisesti toimivien yhteisömedioiden tukemista. Yhteisömediat tarjoavat usein laaja-alaisesti ohjelmistoa yhteiskunnan eri osa-alueilta tarjoten äänikanavan niille, jotka eivät sitä välttämättä muualta saa.

Toistaiseksi tällaista mediatukiohjelmaa ei käynnissä, sillä mediatuelle ei ole varattu valtion budjettikehyksissä rahaa. Perusteena tälle on ollut erityisesti tiukka valtiontalouden kokonaistilanne. Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei näin ollen myöskään ole käytössään tukiohjelmamomenttia, joka mahdollistaisi yhteisömedioille suunnatun tuen myöntämisen käytännössä. Erillisten tukien valmistelua yksittäisille mediatoimijoille ei muun muassa toimialan tasapuolisen ja reilun kohtelun näkökulmasta pidetä tarkoituksenmukaisena. Mahdollisen mediatuen tulisi olla riittävän yleisluontoinen ja kaikkien samantapaista toimintaa harjoittavien toimijoiden vapaasti haettavissa.

On mahdollista, että mediatuelle voitaisiin osoittaa rahoitusta tulevaisuudessa, ja siksi tukimallien tarkempi ennakkovalmistelu on tarpeen. Liikenne- ja viestintäministeriön havainnon mukaan me-

diatuista on tehty Pohjoismaissa suhteellisen vähän laajempia vaikutusarvioita. Liikenne- ja viestintäministeriö jatkaa tukimallien selvittämistä muun muassa tarkempien vaikutustenarviointien hankinnalla kuluvan talven ja tulevan kevään aikana. Liikenne- ja viestintäministeriö kuulee jatkotyössä mielellään monipuolisesti media-alan toimijoita, mukaan lukien yhteisömedioiden edustajat.

Liikenne- ja viestintäministeriö kuitenkin ymmärtää hyvin yhteisömedioiden merkityksen paikalliselle, moniarvoiselle ja yhteisölliselle viestinnälle ja toivoo, että toiminnan jatkumista voitaisiin tukea muilla tavoin. Vuonna 2015 opetus- ja kulttuuriministeriön myönnettäväksi siirrettyjä valtionavustuksia tietoyhteiskuntahankkeille ei ministeriön saaman tiedon mukaan ole enää sellaisenaan olemassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää nykyään vähemmistökielisen sanomalehdistön tukea. Mikäli tämän tukimallin perusteista ja kriteereistä toivotaan tarkempaa keskustelua, kehoitetaan asiassa kääntymään opetus- ja kulttuuriministeriön puoleen. Joissain tapauksissa yhteisöradioiden tiedetään hakeneen pienimuotoista rahallista tukea myös kunnalta, jonka alueella radiot toimivat.

Helsingissä 3.1.2022

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka